



EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

February 2021 | SK



VFR: jeho plusy a mínusy

Váš prehliadač nepodporuje zvukový prvok.

Podcast „The Grassroots View“ (Perspektíva miestnej úrovne) rozbieha svoju druhú sezónu. Prvý diel bude venovaný viacročnému finančnému rámcu (VFR). Aké plusy a mínusy zahŕňa táto dlho očakávaná dohoda

nám prezradia naši štyria hostia.

Europoslanec **Jan Olbrycht**, ktorý bol spoluspravodajcom Európskeho parlamentu pre VFR, vysvetľuje, prečo boli rokovania také náročné, a vyzdvihuje význam nového programu v oblasti zdravia EU4Health. Predseda [sekcie ECO](#) v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore **Stefano Palmieri** vníma VFR ako príležitosť na modernizáciu európskeho hospodárskeho a sociálneho systému. Jeho víziu pre občiansku spoločnosť dokresľuje členka riadiaceho výboru organizácie [Civil Society Europe](#) **Gabriella Civico** a novinárka a členka [nadácie Res Publica](#) Zsuzsanna Szabó. Všetci traja majú podobné obavy v súvislosti s vlastnými zdrojmi EÚ a slabými nového mechanizmu podmienenosti financovania dodržiavaním zásad právneho štátu.

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)

- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ÚVODNÍK



Oceňujeme odvahu a solidaritu európskej občianskej spoločnosti

Oceňujeme odvahu a solidaritu európskej občianskej spoločnosti

Milé čitateľky, milí čitatelia,

15. februára sme usporiadali slávnostné odovzdávanie Ceny za občiansku solidaritu. Túto súťaž sme vyhlásili v júli 2020, keď sa Európa spamätávala z prvej vlny pandémie COVID-19. Bolo to krátko po konci prvého lockdownu, počas ktorého sme zatvorení vo svojich domovoch sledovali v médiách bezútešné scény z nemocníc v Európe a tleskali každý večer zdravotníkom.

Čoskoro sa zo všetkých koncov EÚ začali šíriť svedectvá solidarity mnohých ľudí, ktorí nezostali len tak nečinne sedieť, ale rozhodli sa pomôcť – či už tým najzraniteľnejším medzi nami, tým, ktorých kríza postihla najviac, alebo pomáhali akýmkoľvek iným spôsobom.

Napríklad vyrábali a distribuovali rúška a zdravotnícke plášte, premenili hotely na núdzové nemocnice, dodávali potraviny starším a zraniteľným osobám, poskytovali internetovú podporu pre vyučovanie doma, či jednoducho organizovali kultúrne alebo zábavné projekty, aby urobili

život počas pandémie znesiteľnejším.

Občianska spoločnosť bola, prostredníctvom svojich organizácií a ľudí, v centre tohto diania. Bez jej pomoci v teréne by sme za túto pandémiu zaplatili ešte oveľa vyššiu daň.

Chceli sme vyjadriť patričné uznanie tejto nadšenej angažovanosti a práci v teréne a preto sme sa rozhodli dočasne prerušiť udeľovanie našej tradičnej Ceny pre občiansku spoločnosť. Touto cenou od roku 2006 každoročne oceňujeme organizácie občianskej spoločnosti a jednotlivcov, ktorých výnimočné projekty sú oslavou našej európskej identity a našich spoločných hodnôt v určitej oblasti práce.

Nahradili sme ju jedinečnou a jednorazovou Cenou za občiansku solidaritu, ktorej témou bolo „Občianska spoločnosť proti pandémie COVID-19“ a ktorá je venovaná konkrétne boju proti koronavírusu a jeho hrozným dôsledkom.

Namiesto obvyklých piatich ocenených sme chceli túto cenu odovzdať až 29 projektom jednotlivcov, organizácií občianskej spoločnosti a podnikov. Projekty museli byť výlučne neziskové a ich financovanie z verejných prostriedkov nesmelo prekročiť 50 %. Hľadali sme jedného laureáta z každého členského štátu a zo Spojeného kráľovstva, čím sme ukázali, že chceme zachovať úzke vzťahy s občianskou spoločnosťou Spojeného kráľovstva aj napriek skutočnosti, že krajina opustila EÚ, plus jedného víťaza s cezhraničným alebo paneurópskym zameraním.

Do uzávierky súťaže 30. septembra sme dostali 250 prihlášok z celej EÚ. Všetci naši kandidáti prejavili ako občania a občianska spoločnosť nezištnú angažovanosť v teréne. Hnacou silou všetkých projektov bola solidarita, rozdelili sme ich však do piatich hlavných tém: dodávka jedla a pomoc zraniteľným skupinám, zdravotnícke pomôcky, poradenstvo, vzdelávacie služby a poskytovanie informácií o pandémii a ponuka kultúry.

Po starostlivej úvahe sme vybrali 23 víťazov, medzi ktorými je zastúpených všetkých päť tém a ktorí podľa nás najlepšie reprezentujú to, čo občianska spoločnosť v celej Európe robí, aby pomohla komunitám prekonať pandémiu. Každý z nich získal 10 000 EUR a veríme, že táto finančná injekcia im pomôže pokračovať v ich práci a že táto cena lepšie zviditeľní ich projekty.

Dúfame tiež, že zvýšime povedomie o význame nielen týchto projektov, ale aj nespočetných ďalších hodnotných a kreatívnych občianskych iniciatív, ktoré sa realizujú v celej EÚ. Všetky sú dôkazom toho, že solidarita je základom pre prekonanie akejkoľvek krízy. Prostredníctvom svojej práce budujú lepšiu budúcnosť pre Európu, ktorá snáď vyjde z tejto skúšky ohňom silnejšia a jednotnejšia.

Na slávnostnom online ceremoniáli 15. februára sme teda netlieskali len 23 víťazom. Vzdali sme poctu celej európskej občianskej spoločnosti a mnohým jej organizáciám, podnikom a jednotlivcom, ktorí preukázali a naďalej preukazujú nebývalú solidaritu, odvahu a občiansku zodpovednosť v týchto ťažkých a pohnutých časoch.

Cillian Lohan

podpredseda EHSV pre komunikáciu

DÔLEŽITÉ DÁTUMY

1. - 5. marca 2021, Brusel
Dni občianskej spoločnosti

18. - 19. marca 2021, Brusel
Vaša Európa, váš názor 2021

24. - 25. marca 2021, Brusel
plenárne zasadnutie EHSV

„JEDNA OTÁZKA PRE...“



„Jedna otázka pre...“

V našej rubrike „Jedna otázka pre...“ kladieme členom a členkám EHSV otázky na aktuálne témy, ktoré považujeme za obzvlášť relevantné.

Predseda sekcie pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie (NAT) **Petra Schmidta** sme požiadali, aby sa s čitateľmi a čitateľkami EHSV Info podelil o svoje názory na kultúru stravovania a spotrebu potravín v čase pandémie.

Vplyv ochorenia COVID-19 na potravinový reťazec

EHSV info: Reštaurácie a bary museli zostať počas pandémie zatvorené. Ako táto situácia ovplyvňuje výrobcov potravín, dodávateľov, majiteľov reštaurácií, kultúru stravovania a spotrebu potravín? Ako najlepšie dostať ľudí späť do práce?

Peter Schmidt, predseda sekcie NAT: Výrobcovia potravín, potravinársky priemysel a maloobchodníci s potravinami sú pod tlakom aj za normálnych podmienok. Každý očakáva primerané a nepretržité dodávky potravín najvyššej kvality.

Dobrou správou uprostred všetkých zlých správ, ktoré priniesla pandémia, je to, že dodávky potravín v Európe fungujú dokonca aj v čase krízy! Počas súčasnej krízy fungoval pravdepodobne najlepšie práve potravinový dodávateľský reťazec. Nikdy sme sa nestretli s tým, že by v európskych obchodoch boli regály s potravinami prázdne.

Pandémia však upozornila na niekoľko nedostatkov, ktorým sme predtým nevenovali pozornosť. Rád by som v krátkosti poukázal na tri takéto nedostatky.

Jeden z problémov, ktorý sa čoskoro objavil, sa týkal zamestnávania zberačov v poľnohospodárstve a ďalší problém sa týkal štruktúry mäso spracovateľského priemyslu.

V oboch prípadoch výroba závisela od lacnej pracovnej sily, ktorú tvorili najmä pracovníci z krajín východnej Európy a migranti (alebo štátni príslušníci tretích krajín), a sprevádzalo ju zneužívanie práva pracovníkov na voľný pohyb v Európe a obrovský cenový tlak na poľnohospodárske a potravinové výrobky.

Cestovnými obmedzeniami a obmedzeniami pohybu sa tieto dodávateľské reťazce narušili. Zároveň vyšlo najavo, v akých katastrofálnych podmienkach žijú a pracujú títo ľudia, čo bolo aj príčinou vzniku reťazcov infekcie a ohnisk nákazy. Nemecká vláda na základe toho prijala regulačné opatrenia na ochranu pracovníkov v mäso spracovateľskom priemysle.

Treťou oblasťou potravinového dodávateľského reťazca, ktorý čelí obrovským problémom, je hoteliersky a reštauračný sektor a celý cestovný ruch všade na svete.

Vo väčšine krajín sú ubytovacie zariadenia naprieč týmto sektorom zatvorené z dôvodu zákazov, zákazov vychádzania, cestovných obmedzení a zatvorenia prevádzok. Tisíce podnikov zápasia o prežitie alebo im hrozí definitívny koniec.

Milióny pracovníkov sú buď na nútenej dovolenke alebo sa zúčastňujú na programoch na udržanie pracovných miest alebo už prišli o prácu. Mnohé hotelové spoločnosti začali s reštrukturalizáciou a prepúšťaním pracovníkov. Budúcnosť sektora je neistá a proces oživenia bude pravdepodobne dlhý a náročný.

Čo najskôr sa musia podniknúť tieto kroky:

- zabezpečiť urýchlené prijatie a realizáciu Plánu obnovy pre Európu, pretože podniky a pracovníci už nemôžu dlhšie čakať,
- v národných plánoch podpory obnovy a odolnosti klásť prioritný dôraz na sektor stravovacích a ubytovacích služieb a sektor cestovného ruchu so zapojením sociálnych partnerov v snahe zachrániť čo najviac pracovných miest, ekonomicky pomôcť týmto sektorom a usilovať sa o rýchlu ale bezpečnú a koordinovanú obnovu a zmiernenie cestovných obmedzení,
- predĺžiť platnosť všetkých núdzových opatrení (ako sú režimy skráteného pracovného času) aspoň do septembra 2021, čím sa zabezpečí primeraná odmena pre všetkých pracovníkov vrátane sezónnych a dočasných pracovníkov,
- zvýšiť príspevok za skrátený pracovný čas na 100 % straty mzdy,
- zabezpečiť riadne vykonávanie a dodržiavanie existujúcich právnych predpisov EÚ v oblasti práv cezhraničných pracovníkov a sezónnych pracovníkov, najmä právo na rovnakú odmenu za rovnakú prácu na rovnakom mieste, a to aj prostredníctvom koordinovaných spoločných inšpekcií práce v členských krajinách a cezhranične,
- presadzovať prostredníctvom Európskej zelenej dohody a stratégie „z farmy na stôl“ nový model udržateľného cestovného ruchu.

Akákoľvek finančná podpora, napríklad štátna pomoc, pôžičky alebo daňové výnimky, by sa mala poskytovať len podnikom, ktoré:

- zachovávajú zamestnanosť alebo vytvárajú dôstojné pracovné miesta a dodržiavajú práva pracovníkov a kolektívne dohody,
- nie sú registrované v daňových rajoch a vždy platili svoj spravodlivý podiel na daniach a sociálnych príspevkoch,
- súhlasia s pozastavením vyplácania dividend, spätného odkupovania akcií a opcií na akcie počas krízy.

HÁDAJTE, KTO JE NAŠÍM HOS?OM...



Mimoriadny hos?

Každý mesiac Vám predstavíme mimoriadneho hosťa. Pôjde o známú osobnosť, ktorá nás oboznámi so svojím pohľadom na najnovší vývoj, ponúkne nové impulzy, poskytne inšpiráciu a upozorní nás na to, čo sa práve deje vo svete. V tomto februárovom ročníku máme tú česť privítať dve osobnosti z rôznych sfér – kultúry a médií. Pomôžu nám lepšie

pochopiť, čo sa deje okolo nás a inšpirujú nás. Ide o belgickú divadelnú a filmovú umelkyňu **Hélène Theunissen** a experta na európsku politiku a jej pozorovateľa **Nicolasa Gros-Verheydeho**.

Komička, režisérka a dramaturgička **Hélène Theunissen** si počas uplynulých vyše 30 rokov zahrála vo viac než stovke divadelných úloh vo väčšine frankofónnych divadiel v Belgicku. Hrala tiež vo Francúzsku. Režirovala a upravila desiatky diel, medzi ktorými boli v uplynulom období *Sen noci svätajánskej* od Williama Shakespeara v divadle Théâtre des Martyrse a *Les Murs murent* od Babetidy Sadjo, ktorá si v ňom zároveň aj zahrála, v Théâtre Le Public v Bruseli. Hrala vo viacerých filmov, ako napríklad *Girl* od Lukasa Dhonta, ako aj v seriáli belgickej RTBF s názvom *Unité 42*.

Francúzsky novinár a spravodajca pre EÚ a NATO **Nicolas Gros-Verheyde** je známy a rešpektovaný v európskych kruhoch vďaka svojim obširným znalostiam európskych záležitostí a zahraničnej politiky. Korešpondent denníka *Sud-Ouest* (predtým *Ouest France* a *France-Soir*) zriadil v roku 2008 online platformu B2-Bruxelles2, prvú frankofónnu webovú stránku venovanú európskym záležitostiam, problematike stratégie a obrany EÚ a pôsobeniu európskej diplomacie. Je tiež autorom príručky o spoločnej európskej bezpečnostnej a obrannej politike (*La politique européenne de sécurité et de défense commune. Parce que l'Europe vaut bien une défense*). (ehp)



Hélène Theunissen: „Umelec, ktorý nemôže tvoriť, pociťuje prázdnotu“

Táto pandémia spôsobila mnohé škody a doplatili na ňu aj umelci. Hoci divadlá mohli párkrát na krátky čas obnoviť svoju činnosť, sú opäť zatvorené. Mnohí herci, režiséri, hudobníci, tanečníci alebo

javiskoví technici sa v tejto nečakanej situácii ocitli bez práce. A to vyvoláva hlavne strach z budúcnosti a vedie k hlbkej frustrácii.

Umelec, ktorý nemôže tvoriť, sa cíti prázdny a nepotrebný.

Tým, ktorí si myslia, že toto obdobie sa môže využiť na čítanie, písanie, prepracovanie starších projektov alebo prípravu nových, treba odkázať, že inšpirácia nefunguje na povel. V atmosfére neistoty a úzkosti sa umelcom hľadá ťažšie. Bola nám vnútená táto pauza, ktorá sa dá len veľmi ťažko zužitkovať, pretože ide o zastavený čas vytrhnutý z kontextu a nikto z nás si ho neželal. Táto situácia je pre umelcov veľmi zdrvivá. A čím dlhšie trvá, tým viac na nich dolieha. Už tretíkrát v priebehu roka sa divadlá zatvárajú a predstavenia rušia.

Navyše to má finančné následky. Administratívne opatrenia ako nútená dovolenka síce pomáhajú, ale do praxe sa zavádzajú veľmi zdĺhavo a komplikovane. Peniaze prichádzajú na bankové účty len pomaly a príspevky počas tejto „nezamestnanosti z technických dôvodov“ pokrývajú len časť platu. Mnohí umelci sa tak ocitajú v neistej finančnej situácii.

Riaditelia divadiel nevedia, čo si majú počať pri zostavovaní programu a musia sa rozhodovať, či a ako presunúť na nasledujúce sezóny predstavenia, ktoré boli zrušené v dôsledku zdravotnej krízy. Nové projekty prídu pri zvažovaní na rad ako posledné. Divadlá, opery, kinematografia i organizácia podujatí sú ochromené. Vyhliadky sú neisté a táto situácia vyvoláva pocit úzkosti.

Je prakticky nemožné zachovať akú-takú usporiadanosť v tejto atmosfére neistoty.

Počúvať v médiách, že sme pre spoločnosť jedným z „nepodstatných“ sektorov, je nesmierne urážlivé, ale nastrojuje to aj mnoho otázok pre všetkých, ktorí pracujú v kultúrnej sfére. Do svojho povolania som vložila celý svoj život: počuť, že štát považuje všetku túto prácu za „nepodstatnú“, je ubíjajúce a demotivačné. Umelci sú teda na tom veľmi zle po finančnej i psychickej stránke.

Chceme sa znovu stať „podstatnými“!

Našťastie sú tu aj pozitívne veci. Veľká solidarita medzi umelcami. A nové technológie ponúkli niektorým umelcom nové formy prejavu. Bolo treba nájsť nové spôsoby existencie. Nič však nikdy nenahradí skutočnú prítomnosť umelca na scéne. Na živých predstaveniach je úžasná práve tá jedinečná a výnimočná komunikácia s publikom z mäsa a kostí. Na vytvorenie umelecky neopakovateľného momentu je nevyhnutná fyzická prítomnosť umelca a publika.

Ľudia začínajú pociťovať nedostatok kultúry, čo je tiež pozitívne. Keď sa kultúrne stánky opäť otvoria, myslím si, že verejnosť sa zmobilizuje inak než predtým, pretože si uvedomí, aká životne dôležitá je kultúra a že umelci majú zásadný význam pre kolektívnu slobodu a rozvoj. Ľudia to teda, dúfajme, budú chcieť možno využiť viac ako predtým.

Situácia v dôsledku krízy je v našich povolaniach komplikovaná v každom veku. No najdramatickejšia je pre mladých ľudí. V súčasnosti pracujem na Konzervatóriu so svojimi žiakmi, ktorí študujú herectvo, bez toho, aby som videla ich tváre. Veľmi tým trpia a sú frustrovaní. Tým, ktorí práve ukončili štúdium, sa v súčasnosti nedá nič ponúknuť. Nemajú viac prístup k profesijným sieťam. Po tejto kríze budú potrebovať veľkú podporu.

No toto pozastavenie činnosti zasiahlo umelcov všetkých generácií. Pretože čím má človek viac skúseností, tým väčšia je túžba byť na scéne. Tí najstarší sa obávajú, že ich už nikto nikdy neangažuje. Že toto obdobie bez práce pochová ich kariéru.

Každý z nás bojuje, koľko mu sily stačia. Sú i takí, ktorí sa zrútili a stratili všetku inšpiráciu. Iní zas majú

dvojnásobnú energiu a pokúšajú sa robiť veci za každú cenu. Napríklad prostredníctvom sociálnych médií a nových technológií. A napokon sú i takí ako ja, ktorí sú jeden deň plní energie a nasledujúci deň im celkom chýba.

Hélène Theunissen



Nicolas Gros-Verheyde: Boj s pandémiou COVID-19: ohrozenie demokracie v Európe

Opatrenia prijaté niekoľkými európskymi krajinami v mene zdravia by mohli mať aj vedľajšiu obeť: právny štát

Hoci prepuknutie pandémie COVID-19 vo februári a v marci 2020 bolo pre všetkých prekvapením a vyžadovalo si improvizované a núdzové opatrenia, dnes to už neplatí. Drastické opatrenia na potlačenie tejto zdravotnej krízy môžu byť odôvodnené. Musia však byť predvídateľnejšie a predovšetkým lepšie demokraticky kontrolované. V súčasnosti to však neplatí.

Väčšinu opatrení prijíma priebežne výkonná moc v nasledujúci deň po zasadnutí bezpečnostných rád alebo iných poradných výborov, ktorých zloženie zostáva záhadou, bez skutočných konzultácií (v zmysle predbežných informácií s časom na premyslenie) rôznych partnerov (sociálnych, ekonomických, politických) a bez rozhodnutia národného parlamentu.

Niektoré základné princípy – vyplývajúce z Európskeho dohovoru o ľudských právach (EDĽP) alebo Charty základných práv – sú tak jednoznačne na neurčitý čas odsunuté na vedľajšiu koľaj. Sloboda zhromažďovania a združovania (článok 11 EDĽP) sa porušuje a drasticky obmedzuje. Právo na vyjadrenie názoru – prostredníctvom foriem ako sú kino, divadlo – je zakázané. Voľný pohyb je výrazne obmedzený: zákaz vychádzania po 18.00 hod. (vo Francúzsku), zákaz opustiť krajinu (v Belgicku) atď. Sloboda prejavovať svoje náboženské vyznanie (článok 9 EDĽP), právo na vzdelanie a právo na výkon povolania (článok 14 a článok 15 charty) sú drasticky obmedzené, nehovoriac o práve na rešpektovanie súkromného a rodinného života (článok 8 EDĽP).

Ihneď po prijatí týchto rozhodnutí sa okamžite uplatnia empiricky a sú z veľkej časti svojvoľné. Čo predstavuje *závažný dôvod* na prekročenie hranice a čo nie? Alebo čo je *opodstatnený dôvod* a čo nie? Za kontrolu sú zodpovedné orgány polície alebo dokonca bežní pracovníci leteckých spoločností. Ide o veľmi chýlostivú situáciu.

S európskymi orgánmi sa takmer vôbec nekonzultuje. Paríž neoznámil Európskej komisii obnovenie určitých hraničných kontrol, ako sa ustanovuje v Kódexe schengenských hraníc. Podobne belgické opatrenia, ktoré sú prehnane diskriminačné voči európskym zamestnávateľom, vyvolali len slabú reakciu európskej exekutívy.

Pokiaľ ide o národné parlamenty, zdá sa, že rovnako ako Európsky parlament ich vydesila vážnosť krízy. Každý sa obáva, odvolávajúc sa na dodržiavanie pravidiel, obvinenia, že narúša boj proti pandémie, ktorý tento vnútroštátny vojnový stav spôsobil. Napriek všetkému však nie sme vo vojne. Vlády navyše nikdy nevyužili toto ustanovenie vo svojom existujúcom ústavnom vybavení, ktoré je nakoniec dosť prepracované.

S výnimkou niekoľkých krajín nedošlo ani k výnimke z Európskeho dohovoru o ľudských právach, známeho článku 15. Staré demokracie kontinentu sa neodvážili zo symbolických dôvodov. Išlo o skutočnú

„karanténu“, ako píše emeritný profesor na univerzite v Montpellier Frédéric SUDRE, jeden z najlepších špecialistov na Európsky dohovor o ľudských právach.

Ohýbanie demokracie a útoky na právny štát v súčasnosti obyvatelia tolerujú. Naďalej však spôsobujú škody, hoci neviditeľné. Mohli by vyvolať výbuchy hnevu, ktoré by boli nepredvídateľné a nárazové. V nasledujúcich voľbách by to mohlo viesť k posunu smerom k najextrémnejšiemu populizmu. Predovšetkým by mohli poskytnúť silné argumenty pre odporcov európskej jednoty, a to tak na kontinente, ako aj mimo neho. Správanie Ruska k šéfovi európskej diplomacie Josepovi Borrellovi 5. februára v Moskve nie je len vedľajším javom. Je čas vzchopiť sa.

Nicolas Gros-Verheyde

šéfredaktor B2 - bruxelles2.eu

AKTUALITY EHSV



Nastal čas dať pojmu „komunita“ nový význam

Portugalský premiér António Costa predstavil počas plenárneho zasadnutia EHSV 27. januára priority portugalského predsedníctva Rady EÚ. Portugalsko zaradilo sociálny program na popredné miesto svojho predsedníckeho programu a požiadalo EHSV, aby poskytol svoje odborné znalosti o siedmich témach s

klúčovým významom pre budúcnosť EÚ.

Predsedníctvo, ktorého mottom je „**Čas na výsledky: v záujme spravodlivej, zelenej a digitálnej obnovy**“, sa bude zameriavať na tri hlavné priority: podporovať obnovu posilnenú o klimatickú a digitálnu transformáciu, vykonávať Európsky pilier sociálnych práv, posilňovať strategickú autonómiu Európy, no zároveň sa neuzatvárať pred svetom

„Tieto priority sú v dokonalom súlade s prioritami nášho výboru: zasadzujeme sa za to, aby EÚ hospodársky prosperovala a aby bola sociálne inkluzívna a environmentálne udržateľná,“ vyhlásila predsedníčka EHSV **Christa Schweng**.

„V boji proti pandémie COVID-19 sa naplno prejavila pridaná hodnota, ktorú predstavuje naša Európska únia. Začiatok procesu očkovania na jednej strane a schválenie viacročného finančného rámca a programu Next Generation EU na strane druhej otvorili dvere nádeji a dávajú nový význam pojmu 'komunita',“ konštatoval premiér **Costa**.

Hlavný podujatím portugalského predsedníctva bude **sociálny summit**, ktorý by sa mal konať 7. mája v Porte.

„Jeho hlavným cieľom je dať silný politický impulz akčnému plánu, ktorý Komisia predloží v marci a vykonávať Európsky pilier sociálnych práv, ktorý je najlepšou vakcínou voči sociálnej nerovnosti, populizmu a obavám,“ zdôraznil.

Portugalský premiér takisto pripomenul, že pri dosahovaní tohto kľúčového cieľa sa portugalské predsedníctvo spolieha na zásadný príspevok a aktívnu účasť EHSV. Požiadalo zároveň EHSV o poskytnutie odborných znalostí o [siedmich témach s kľúčovým významom](#) pre budúcnosť EÚ. (mr)



EHSV podporuje Európsku komisiu v boji o obnovu Európy po pandémii COVID-19

Predsedníctvo EHSV sa sústreďuje na budovanie hospodársky, sociálne a environmentálne silnejšej EÚ, a tým podporuje úsilie Komisie pomôcť Európe spamätať sa z krízy spôsobenej ochorením COVID-19. Podpredsedu Európskej komisie pre medziinštitucionálne vzťahy a strategický výhľad Maroša Šefčoviča, ktorý sa zúčastnil na plenárnom zasadnutí výboru v januári, o tom informovala predsedníčka EHSV Christa Schweng.

Predsedníčka EHSV ubezpečila Komisiu o plnej podpore EHSV, pričom zopakovala záväzok z júla 2020 prijatý v [Príspevku EHSV k pracovnému programu Európskej komisie na rok 2021](#). V tejto súvislosti uviedla, že „výbor chce výrazne prispieť k obnove Európy a jej odolnosti v budúcnosti s cieľom zabezpečiť, aby Európa hospodársky prosperovala, bola sociálne inkluzívna a environmentálne udržateľná. Našou súčasnou výzvou je účinne riešiť hospodárske a sociálne ťažkosti spôsobené pandémiou COVID-19.“

Maroš Šefčovič uviedol, že pracovný program Komisie na rok 2021 bol navrhnutý tak, aby pomohol EÚ prekonať nestabilitu spôsobenú krízou a vytvoril nový impulz prostredníctvom nadčasových riešení: „Naša únia preukázala veľkú solidaritu a jednotu. Nevraciame sa späť, ale napredujeme a po všetkých výzvach roku 2020 je teraz ten správny čas na to, aby sme naštartovali obnovu po kríze spôsobenej pandémiou COVID-19 a stanovili si budúcnosť, ktorú pre našu Úniu chceme.“

V súvislosti s prebiehajúcimi opatreniami proti pandémii Maroš Šefčovič vyzdvihol úsilie Komisie a prácu na vytvorení Únie zdravia EÚ, ktorá umožnila EÚ zaujať koordinovaný prístup k očkovaniu a zabezpečiť najširšie portfólio vakcín na svete, ktoré pozostáva z 2,3 miliardy dávok. (mp)



Nový etický kódex EHSV má zaručiť nulovú toleranciu voči obťažovaniu

Jasnejšie ustanovenia, väčšia finančná transparentnosť, prísne posudzovanie prípadov obťažovania a tvrdšie sankcie v prípade

nedodržania pravidiel Členovia EHSV odhlasovali 28. januára 2021 zásadné zmeny vo svojom etickom kódexe. Toto je prvý míľnik reformy výboru, ktorú zavádza nové vedenie EHSV.

Nové pravidlá obsahujú mnohé zlepšenia v snahe účinne predchádzať obťažovaniu a efektívne riešiť prípady pochybenia. Hoci prevencia zostáva prioritou číslo jeden, teraz bude možné v prípadoch potvrdeného pochybenia uložiť členom výboru celý rad sankcií.

Predsedačka EHSV **Christa Schweng** na začiatku svojho predsedníckeho obdobia v októbri prisľúbila sprísnenie etického kódexu. „Svoj sľub sme splnili. Výborná práca komisie pre rokovací poriadok zabezpečila tomuto návrhu širokú podporu. Je to dôkaz, že sa usilujeme o vysoké etické normy a moderné, transparentné pracovné metódy,“ uviedla **predsedačka výboru**.

Akýmkoľvek údajným pochybením sa bude zaoberať nový etický výbor, ktorý bude mať jasne definované vyšetrovacie právomoci. Etickému výboru budú môcť predkladať sťažnosti členovia aj zamestnanci EHSV. V prípade, že sa uskutoční vyšetrovanie, všetci uznaní oznamovatelia budú chránení a výbor bude úzko spolupracovať s Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF).

V závislosti od výsledku vyšetrovania a závažnosti pochybenia hrozia členom rôzne sankcie, medzi inými:

- odvolanie z jednej alebo viacerých funkcií, ktoré vo výbore zastávajú,
- náprava spôsobených škôd,
- dočasné pozastavenie príspevkov pre členov,
- dočasné pozastavenie úasti na všetkých alebo niektorých aktivitách či služobných cestách EHSV,
- zákaz zastupovať EHSV na všetkých vnútroštátnych, medziinštitucionálnych alebo medzinárodných fórach,
- odňatie práva na prístup k dôverným alebo utajovaným informáciám.

V najzávažnejších prípadoch môže byť príslušný člen aj vylúčený z EHSV.

Aktualizovanými pravidlami sa taktiež zvýši finančná transparentnosť, najmä pokiaľ ide o úhradu nákladov na služobné cesty a činnosti členov. Členovia budú musieť každý rok predložiť vyhlásenie o finančných záujmoch, ktoré bude sprístupnené na webovom sídle EHSV. V kódexe sa objasňujú aj prípady potenciálneho konfliktu záujmov.

Zmeny sú v súlade s požiadavkami a odporúčaniami Európskeho parlamentu a odporúčaniami európskeho ombudsmana a úradu OLAF.



[EÚ bude pozorne sledovať uplatňovanie dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom](#)

Hostom januárového plenárneho zasadnutia EHSV bol predseda osobitnej skupiny Európskej komisie pre vzťahy so Spojeným kráľovstvom Michel Barnier. Prvýkrát od podpísania dohody o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom verejne vyjadril svoj názor na text dohody.

Michel Barnier vo svojom príhovore zdôraznil, že brexit nie je nič dobré: „Je to ako rozvod a z rozvodu by sa nikto nemal tešiť. Dohoda, ktorú sme so Spojeným kráľovstvom dosiahli, však dokazuje, že EÚ nie je väzenie, ako sa nás niektorí demagógovia napravo i naľavo snažia presvedčiť. Z EÚ sa dá odísť, ale ten, kto chce odísť musí znášať dôsledky v podobe narušení a otrasov.“

Zámerom dohody bolo dať do poriadku hospodárske a obchodné aspekty vzťahov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom po brexite, pričom sa vedelo, že tým sa to neskončí. „Nielenže bude potrebné zaistiť riadne uplatňovanie tejto dohody, ale určite bude treba do nej v budúcnosti doplniť určité témy, ktoré Spojené kráľovstvo teraz nechcelo do nej zahrnúť, ako je obranná a zahraničná politika,“ upozornil Michel Barnier.

Ďalej zdôraznil, že práca Európskej komisie pokračuje: Komisia bude sledovať uplatňovanie dohody a pozorne preskúma každý návrh britskej strany, ktorý by mohol spôsobiť regulačné rozdiely.

Predseda EHSV **Christa Schweng** poďakovala Michelovi Barnierovi za jeho prácu počas rokovaní o brexite a za „ukážkovú transparentnosť a čas, ktorý v priebehu celého rokovacieho procesu venoval informovaniu občianskej spoločnosti“. Pripomenula, že päťkrát vystúpil s príspevkom na plenárnych diskusiách EHSV.

Predseda monitorovacej skupiny EHSV pre brexit **Jack O'Connor** ocenil, akým spôsobom Michel Barnier počas rokovaní o brexite pristupoval k situácii v Írsku, a vyhlásil, že EHSV a monitorovacia skupina sú odhodlaní „prispieť k tomu, aby sa potenciál tejto dohody čo najlepšie využil“, najmä vo vzťahoch s občianskou spoločnosťou Spojeného kráľovstva. (dgf)



[Z plenárneho zasadnutia EHSV: Chudoba v EÚ by sa do roku 2030 mohla znížiť o polovicu](#)

Počet ľudí žijúcich v chudobe by sa mohol v nadchádzajúcom desaťročí znížiť o 50 %, vyhlásil na januárovom plenárnom zasadnutí EHSV osobitný spravodajca OSN pre extrémnu chudobu a ľudské práva v rámci prezentácie záverov svojej misie inštitúciám EÚ

Znižovanie chudoby musí byť podľa osobitného spravodajcu OSN pre extrémnu chudobu a ľudské práva Olivera De Schuttera jednou z hlavných priorít pripravovaného akčného plánu Európskej komisie pre vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

De Schutter poukázal na skutočnosť, že chudoba v EÚ v čoraz väčšej miere postihuje ženy a domácnosti s jedným rodičom.

Upozornil tiež, že zelená dohoda, s ktorou prišla Komisia, síce zahŕňa aj sociálny rozmer, nie je však náhradou za stratégiu znižovania chudoby. „Znižovanie chudoby nie je explicitne jedným z cieľov zelenej dohody,“ konštatoval.

Objasnil pritom, že boli identifikované **tri štrukturálne prekážky v boji proti chudobe v EÚ**:

- **Fiškálny dumping** v krajinách EÚ, kde sa po 20 rokoch uplynulých 20 rokov došlo k znižovaniu daňového zaťaženia postupne presunulo z podnikov a najbohatších jednotlivcov na pracovníkov, spotrebiteľov a nízko príjmové rodiny.
- **Sociálne podmienky a náklady práce** s politikami, ktoré sa zameriavajú na zvýšenie nákladovej konkurencieschopnosti znižovaním miezd a sociálnych odvodov uhrádzaných zo strany zamestnávateľa.
- **Makroekonomický rámec** v súvislosti s hospodárskou a menovou úniou, predovšetkým Pakt stability a rastu, ktorý treba čo najskôr zrevidovať, pričom sociálne investície do zdravia a vzdelávania by sa z opatrení na zaistenie fiškálnej disciplíny mali vyňať.

Do akčného plánu Komisie pre vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv treba podľa De Schuttera zahrnúť tri ambiciózne ciele:

- Stratégiu znižovania chudoby do roku 2030, v ktorej by sa stanovil ambiciózný cieľ znížiť podiel osôb ohrozených chudobou o 50 %.
- Záruku pre deti pokrývajúcu päť hlavných oblastí: prístup k vzdelaniu, predškolskej starostlivosti, výžive, bývaniu a zdravotnej starostlivosti. Súčasťou toho by bola aj podpora rodín poskytnutím dôstojného príjmu, práce a prístupu k dávkam.
- Nový právne záväzný nástroj pre systémy minimálneho príjmu, ktorým by sa zaistilo, že takéto schémy v EÚ sú primerané a že členské štáty postupujú podľa spoločnej metodiky.

Ako uviedla predsedníčka EHSV **Christa Schweng**, už pred pandémiou COVID-19 bol každý priateľ človeka v EÚ ohrozený chudobou a sociálnym vylúčením, čo je podľa nej zlyhaním našich rozvinutých európskych spoločností. „Jedným z najlepších spôsobov, ako vymaniť ľudí z chudoby a zabrániť jej, je budovanie spoločenskej a individuálnej odolnosti,“ vyhlásila Schweng.

Zároveň pripomenula, že okrem financovania je takisto potrebné zaujať prístup založený na právach, ktorý uznáva osoby postihnuté chudobou, nielen ako držiteľov práv, ale ako aktérov zmeny. Dodala pritom, že záväzok nezabudnúť na nikoho znamená posilnenie postavenia alebo opätovné posilnenie postavenia ľudí, aby mohli zohrávať pozitívnu úlohu v spoločnosti. (at/mp)



Nový pakt o migrácii: „Pozor na detaily“

Krátko pred prijatím stanoviska na tému **Nový pakt o migrácii a azyle** usporiadal EHSV na svojom plenárnom zasadnutí 27. januára diskusiu, na ktorej sa zúčastnila komisárka Ylva Johansson. (zkral: v nominatíve, aby som neprechyľovala) Výbor v stanovisku vyjadril výhrady k tomu, či pakt dokáže prispieť k

vytvorení spoločného európskeho rámca pre riadenie migrácie, ktorý by bol účinný a zároveň v súlade s hodnotami EÚ.

Spravodajca stanoviska **José Antonio Moreno Diaz** vyhlásil, že „do tohto paktu sme vkladali veľké nádeje, ale musím povedať, že sme trochu sklamaní. Hoci analýza Komisie je správna a súhlasíme s jej závermi, naše sklamanie súvisí s detailami návrhov.“

Pomocný spravodajca **Cristian Pîrvulescu** vyjadril poľutovanie nad nedostatočným pokrokom v niektorých otázkach, ktorými sa pakt zaoberá. „S poľutovaním konštatujeme, že nielenže sa dosiahol len malý pokrok, ale v mnohých ohľadoch sa ustúpilo od ambicióznejších cieľov. Chceli by sme povzbudiť Komisiu, aby k niektorým z týchto otázok zaujala odvážnejší prístup.“

EHSV predovšetkým namietal, že pakt sa zameriava najmä na otázku návratov a riadenia hraníc na úkor riešenia iných problematických otázok, ako sú legálne kanály prisťahovalectva, bezpečné možnosti pre žiadateľov o azyl a integrácia migrantov. Okrem toho niektoré z navrhovaných riešení nemusia byť v praxi uskutočniteľné.

Komisárka **Ylva Johansson** uviedla, že „sa vôbec nestotožňuje“ s kritikou, pokiaľ ide o nedostatočnú mieru ambícií na strane Komisie. Súčasná situácia sa veľmi odlišuje od situácie v roku 2015, keď sme boli svedkami obrovského prílevu utečencov a keď bolo premiestňovanie veľkým problémom“, uviedla a zároveň vysvetlila, že v súčasnosti prevažná väčšina tých, ktorí prichádzajú neregulárne, nie sú utečenci. Rýchle rozhodnutia a návraty sú preto veľmi dôležité, ale rovnako aj potreba zaručiť spravodlivý proces pre všetkých žiadateľov o azyl.

„Tí, ktorí majú právo na pobyt, sú vítaní a chceli by sme, aby boli súčasťou našej spoločnosti,“ povedala komisárka Johansson.

EHSV počas diskusie vyjadril hlboké znepokojenie nad kritickou situáciou migrantov na hraniciach medzi EÚ a Bosnou a Hercegovinou. (na)



[Prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia má zásadný význam pre vykonávanie Európskej zelenej dohody](#)

EHSV vo svojej nedávnej správe víta [návrh Komisie](#) vykonať revíziu nariadenia EÚ o [Aarhuskom dohovore](#) a zlepšiť prístup jednotlivcov a mimovládnych organizácií k administratívne a súdne preskúmaniu environmentálnych otázok, no zdôrazňuje, že prepracované nariadenie nie je postačujúce.

Hoci je Európska únia od roku 2005 zmluvnou stranou Aarhuského dohovoru, stále v plnej miere nedodríava svoje ustanovenia o „prístupe k spravodlivosti“.

Podľa EHSV, ktorý vo všeobecnosti privítal navrhované zmeny v správe prijatej v januári, zmenené nariadenie navrhnuté Komisiou je krokom vpred a predstavuje základný nástroj na vykonávanie Európskej zelenej dohody.

Spravodajca **Arnaud Schwartz** však upozornil na medzery v novom nariadení, ktoré môžu inštitúcie EÚ využiť, aby sa vyhli zodpovednosti.

For example, the EESC does not endorse the Commission's proposal to exclude EU acts which involve "national implementing measures", because there is a real possibility that this exclusion could invalidate or water down the Commission regulation.

EHSV je okrem toho znepokojený revíziou „mechanizmu vnútorného preskúmania“, ktorý podľa pôvodného nariadenia o Aarhuskom dohovore environmentálnym MVO umožňuje napadnúť nelegislatívne predpisy a opomenutia. Ak by sa organizáciám občianskej spoločnosti umožnilo vykonať preskúmanie len po prijatí vykonávacích opatrení, z vnútorného preskúmania by boli vylúčené mnohé akty a mnohé prípady nečinnosti EÚ, ak nie ich väčšina.

EHSV tiež vyzýva Komisiu, aby všetkým organizáciám občianskej spoločnosti uľahčila prístup k spravodlivosti.

Pomocná spravodajkyňa EHSV **Isabel Caño Aguilar** zdôraznila, že „sociálni partneri sú kľúčovými aktérmi v otázkach životného prostredia a mali by byť výslovne uznaní, pokiaľ ide o prístup k spravodlivosti.“ Na záver dodala, že „v záujme toho, aby sa súdne preskúmanie sprístupnilo v praxi, organizácie občianskej spoločnosti by sa nemali ešte viac zaťažovať, napríklad dodatočnými nákladmi a byrokratickými opatreniami.“ (mr)



Klimatické ciele EÚ: iba holistickým prístupom môžeme výzvy premeniť na príležitosti

EHSV opakuje, že zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2030 aspoň o 55 % je správnu voľbou. Vo svojom stanovisku na [tému **Ambicióznejšie klimatické ciele pre Európu**](#) však zdôrazňuje, že ak sa pri čiastkových cieľoch nevyvinie väčšie úsilie na urýchlenie tohto procesu, cieľ dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050 je ohrozený.

Je pravda, že pandémia COVID-19 priniesla so sebou obrovské ekonomické problémy. Presmerovanie investícií na plán obnovy však pripravilo pôdu pre novú stratégiu: „náklady na obnovu v kombinácii s ambicióznymi opatreniami v oblasti klímy“, uvádza pomocný spravodajca stanoviska EHSV **Jan Dirx**.

Spravodajca **Arnold Puech d'Alissac** poznamenal, že „v stanovisku sa zdôrazňuje aj potreba posilniť biohospodárstvo a nahradiť fosílna palivá, a preto je mimoriadne dôležité uprednostniť aktualizáciu európskych právnych predpisov týkajúcich sa prechodu na ciele v oblasti obnoviteľných zdrojov energie“.

Dnes je dôležitejšie ako kedykoľvek predtým využiť všetky možné nástroje na dosiahnutie ambicióznejších klimatických cieľov. Ide o nástroje ako zelená dohoda, európsky právny predpis v oblasti klímy, VFR, *Next Generation EU*, SPP, stratégia „z farmy na stôl“, stratégia v oblasti biodiverzity, obchodné politiky a dohody, ktoré by všetky mali byť koherentným spôsobom prepojené a mali by zabezpečiť, aby sa pri prechode na nikoho nezabudlo.

Občania sú „kľúčovými partnermi v boji proti zmene klímy“ a sú „nevyhnutnou podmienkou úspešnej politiky v oblasti klímy v EÚ“.

EHSV preto opätovne navrhol zriadiť [platformu zainteresovaných strán európskeho klimatického paktu](#) založenú na zásadách inkluzívnosti a transparentnosti, ako aj na skutočnej participácii a zodpovednosti aktérov v oblasti zmeny klímy na všetkých úrovniach. (mr)



[Poradná komisia EHSV pre priemyselné zmeny za ?ala nové funk?né obdobie a prijala pracovný program na rok 2021](#)

**[Poradná komisia Európskeho hospodárskeho a sociálneho c pre
priemyselné zmeny \(CCMI\)](#)** usporiadala **13. januára ustanovujúcu
schôdzu v novom funkčnom období a prijala pracovný program na**

rok 2021.

Predseda CCMI **Pietro Francesco De Lotto**, podpredsedníčka **Monika Sitárová**, členovia a externí delegáti, ktorých funkčné obdobie trvá od novembra 2020 do novembra 2025, jednotne prijali politické usmernenia a pracovný program CCMI na rok 2021.

Pracovný program je založený na troch hlavných pilieroch:

- zelená transformácia európskeho priemyslu,
- komplexné úsilie o digitalizáciu európskych výrobných odvetví,
- zvyšovanie globálnej konkurencieschopnosti európskeho priemyslu v súlade s preskúmaním priemyselnej politiky Európskej komisie na rok 2021.

Predseda De Lotto vo svojom úvodnom príhovore zdôraznil jedinečnú úlohu CCMI v rámci EHSV ako miesta špecializovaných priemyselných znalostí. Pri zamyslení nad prebiehajúcou krízou uviedol:

„Európsky priemysel musí nielen prekonať túto krízu, musí tiež vytvoriť podmienky pre lepšiu globálnu konkurencieschopnosť založenú na energetickej a digitálnej transformácii. Pri tejto úlohe ho musia podporovať príslušné európske orgány, inštitúcie a organizácie,“ dodal predseda De Lotto.

CCMI je nástupcom Poradného výboru Európskeho spoločenstva uhlia a ocele (ESUO), východiskového bodu Európskej únie, ako ju poznáme dnes. Po vypršaní platnosti Zmluvy o ESUO v roku 2002 bolo dohodnuté, že CCMI prevezme jeho odkaz a bude pokračovať v práci v oblasti priemyselných činností a vzťahov. (ks)



Je na?ase viac zamera? hospodárske riadenie na prosperitu

Európsky hospodársky a sociálny výbor víta odporúčania Komisie o hospodárskej politike eurozóny. Dôrazne podporuje balík *NextGenerationEU* a žiada, aby sa čo najskôr uzavreli potrebné dohody.

Obnova po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 však bude úspešná len vtedy, ak ju bude sprevádzať reštrukturalizácia nášho hospodárstva a našej spoločnosti a obnova dôvery bude kľúčom k stabilizácii dopytu. Na dosiahnutie uvedeného cieľa by sa mali prijať tieto opatrenia:

- posunúť sa smerom k hospodárskemu riadeniu, ktoré je viac zamerané na prosperitu a založené na solidarite. EHSV žiada, aby sa čo najskôr obnovil **proces preskúmania**, ktoré začala Komisia;
- zvýšiť súkromné a verejné investície s tzv. **zlatým pravidlom** pre verejné investície s cieľom chrániť produktivitu a sociálnu a environmentálnu základňu pre budúce generácie: „To znamená, že z výpočtu príslušných ukazovateľov deficitu treba vypustiť čisté investície“, uviedla spravodajkyňa **Judith Vorbach**;
- vykonať **Európsky sociálny pilier**: iniciatívy za sociálnejšiu Európu zahŕajú návrh smernice o primeraných minimálnych mzdách;
- **reformovať daňové politiky** tak, že sa daňové zaťaženie presunie z práce na daňové základy, ktoré sú menej škodlivé pre ponuku pracovnej sily, pričom sa zohľadní súvisiaci distribučný vplyv. EHSV žiada, aby sa dosiahol výrazný pokrok pri zavádzaní nových vlastných zdrojov, ako sa uvádza v pláne obnovy. (na)



EÚ potrebuje skutočnú stratégiu na integráciu energetického systému

EHSV podporil výzvu Európskej komisie na integráciu energetického systému. V budúcnosti by elektrická energia, vykurovanie a doprava mali byť vzájomne prepojené s konečným cieľom zlepšiť efektívnosť a dosiahnuť klimaticky neutrálnu

hospodárstvo

V [stanovisku](#), ktoré vypracoval **Lutz Ribbe** a ktoré bolo prijaté na januárovom plenárnom zasadnutí, EHSV poukazuje na to, že takáto stratégia by mohla prispieť k zabezpečeniu dodávok energie, zníženiu dovozu energie a dosiahnutiu prijateľných cien pre európskych spotrebiteľov.

Podľa názoru výboru však Európska komisia neuvádza, ako môže EÚ dosiahnuť bezpečnosť dodávok pomocou zdrojov energie s nízkymi alebo nulovými emisiami CO₂.

„Energetická transformácia v Európe môže byť úspešná len vtedy, ak sa vyriešia všetky problémy,“ uviedol **Lutz Ribbe** počas plenárneho zasadnutia.

„Komisia tvrdí, že 84 % dopytu po elektrickej energii bude musieť pochádzať z obnoviteľných zdrojov, neuvádza však podrobnosti o zdrojoch, z ktorých sa má vyrábať zostávajúca elektrická energia. To je zjavne neprijateľné. Bezpečnosť dodávok je pre európske hospodárstvo a spotrebiteľov mimoriadne dôležitá, najmä preto, že sa očakáva, že elektrifikácia dodávok tepla a dopravy zvýši dopyt po elektrickej energii napriek pokroku v efektívnosti.“

EHSV súhlasí s Komisiou, že chýbajúce alebo nedostatočné stanovovanie cien emisií CO₂ v odvetviach vykurovania a dopravy je vážnym problémom integrácie systému.

Okrem toho obnoviteľné zdroje nie sú vždy uprednostňované pred fosílnymi palivami. V mnohých členských štátoch vysoké zdaňovanie elektrickej energie a nadmerné sieťové poplatky spôsobujú narušenie trhu. V týchto prípadoch je využitie prebytočnej elektrickej energie na výrobu tepla, čo predstavuje najjednoduchšiu formu systémovej integrácie, nerentabilné.

Výbor preto naliehavo žiada Komisiu, aby predložila konkrétne návrhy riešení namiesto toho, aby len opísala problém a vystupovala pomerne váhavo a neurčito. (mp)



Vodík môže byť kľúčovou hnacou silou nového modelu spoločnosti po pandémie COVID-19

Európska únia musí prekonať krízu spôsobenú ochorením COVID-19 budovaním nového modelu spoločnosti založeného na ekologickejších, spravodlivejších a odolnejších hospodárstvach. Vodík ako čistá energia môže byť kľúčovým faktorom transformácie. Toto je hlavná myšlienka stanoviska Pierra Jeana Coulona, ktoré bolo prijaté na plenárnom zasadnutí EHSV v januári.

EHSV v tomto dokumente podporuje vodíkovú stratégiu EÚ, ktorú predložila Európska komisia, ako krok smerom k vytvoreniu priaznivého prostredia na zvýšenie dodávok vodíka a dopytu po ňom a na dosiahnutie uhlíkovo neutrálneho hospodárstva.

Pierre Jean Coulon počas diskusie v pléne uviedol, že „čistý vodík sa musí stať jasnou prioritou, pretože je to jediná možnosť zlučiteľná s cieľmi klimateckej neutrality. Európske fondy obnovy musia podnikom, inovátorom, pracovníkom a investorom umožniť, aby potvrdili svoju úlohu svetových lídrov na rozvíjajúcich sa trhoch s čistou energiou.“

EHSV podporuje najmä vytvorenie Európskej aliancie pre čistý vodík, ktorá by bola poverená plánovaním investícií do výroby a organizovaním dopytu po čistom vodíku v EÚ.

Tento orgán bude zahŕňať vedúcich predstaviteľov priemyslu, občiansku spoločnosť, národných a regionálnych ministrov a Európsku investičnú banku. Keďže bude zohrávať kľúčovú úlohu pri urýchlňovaní transformácie európskeho priemyslu, je nevyhnutné, aby bol EHSV zapojený do jeho práce ako zástupca organizovanej občianskej spoločnosti. (mp)

AKTUALITY SKUPÍN



Dohoda o brexite: podniky budú potrebovať čas na prispôsobenie

Príspevok predsedu skupiny Zamestnávateľa Stefana Malliu

Zamestnávateľa EÚ vítajú dohodu o brexite a srdečne blahoželajú negociačnému tímu Európskej komisie pod majstrovským vedením Michela Barniera. Než sa podnikom podarí preniknúť do tajov 1 200-stranovej zmluvy o obchode, požadujú čas na prispôsobenie sa, ktorý by im pomohol zvládnuť túto mimoriadne náročnú úlohu.

Európski zamestnávateľa vítajú skutočnosť, že sa dosiahol riadený brexit a zachovala sa integrita jednotného trhu. Aj keď sa na tovar, s ktorým sa obchoduje, neukladajú žiadne clá ani reštriktívne kvóty, celý rad nových colných a regulačných kontrol vrátane pravidiel pôvodu a prísnych požiadaviek na miestny obsah povedie k byrokrácii, ktorá môže spomaliť všetky postupy, a dodávateľským reťazcom chvíľu potrvá, kým sa prispôbia novej realite.

Preto **podniky potrebujú adaptačné obdobie** na dosiahnutie súladu so zmenami. Na podporu všetkých podnikov, najmä MSP, pri vykonávaní dohody je potrebné vytvoriť výkonný systém, ako napríklad **SOLVIT pre brexit**.

Zároveň je zrejmé, že sa treba vrátiť k rokovaciemu stolu s cieľom zahrnúť sektor služieb do dohody, zabezpečiť plynulý tok údajov medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom a zaručiť vzájomné uznávanie kvalifikácií.

Ak chceme, aby EÚ a Spojené kráľovstvo zostali naďalej úzko prepojené, musíme pokračovať v prehlbovaní našich vzťahov. Spojené kráľovstvo nikdy nemôže byť len nejakou obyčajnou treťou krajinou. Dohoda musí byť spoľahlivou platformou pre budúcu spoluprácu v mnohých oblastiach, ktoré majú veľký vplyv na naše konkurenčné prostredie, od zmeny klímy po digitálnu transformáciu, výskum, inovácie a normy. Táto dohoda

je však len záverečnou etapou nového začiatku.

Občianska spoločnosť a najmä zamestnávateľia musia bojovať za to, aby obchodné cesty zostali otvorené a aby sa vytvorila stabilná štruktúra, ktorá to umožní. (dv/kr)



Bez sociálnej obnovy nedôjde k žiadnej obnove

Skupina Pracovníci v EHSV

Na januárovom webinári skupiny Pracovníci v EHSV sa zdôraznilo, že z nadchádzajúceho sociálneho summitu v Porte musí vziť nová spoločenská zmluva.

V súčasnosti zažívame najhoršiu zdravotnú a hospodársku krízu v dejinách Európskej únie. Hoci sa v dôsledku pandémie miera chudoby, nezamestnanosti a nerovnosti zvýšila, tieto problémy nie sú ani zďaleka nové.

Koncom januára [usporiadala skupina Pracovníci v EHSV webinár](#) s cieľom prediskutovať uvedené témy. Pozvaní boli európsky komisár pre zamestnanosť a sociálne práva **Nicolas Schmit**, portugalská ministerka pre zamestnanosť, solidaritu a sociálne zabezpečenie **Ana Mendes Godinho** (ktorú zo zdravotných dôvodov nahradil štátny tajomník pre prácu a odborné vzdelávanie **Miguel Cabrita**), predsedníčka skupiny S&D v Európskom parlamente **Iratxe García Pérez** a predseda skupiny Pracovníci EHSV **Oliver Röpke**.

Rečníci poukázali na to, že nástroje pomoci už existujú, len sa teraz musia aj naozaj použiť tam, kde treba. Viac než ciele sú nutné účinné politiky, aby sa Európsky pilier sociálnych práv stal pre občanov hmatateľnou realitou. Akčný plán pre Európsky pilier sociálnych práv musí obsahovať krátkodobé, strednodobé a dlhodobé opatrenia a legislatívne iniciatívy a zároveň naň musia byť vyčlenené dostatočné zdroje.

Na webinári zaznelo, že summit v Porte musí byť skutočne novým začiatkom, pretože bez sociálnej obnovy nemôže dôjsť k žiadnej obnove a bez sociálnej udržateľnosti nemôže existovať žiadna udržateľnosť. V záujme úspechu je potrebné zapojiť do tohto procesu občiansku spoločnosť a sociálnych partnerov, poskytnúť skutočnú platformu na vyjadrenie názorov a účasť pracovníkov a posilniť kolektívne vyjednávanie a kolektívne zmluvy.

Portská agenda 2030, ktorá vziđe z tohto summitu, musí okrem pandémie COVID-19 pokrývať a riešiť okrem mnohých ďalších tém aj štrukturálne otázky súvisiace s globalizáciou, prerozdelením bohatstva, ochranou trhu práce, so sociálnymi investíciami, sociálnou agendou v kontexte novej zelenej dohody a s európskym semestrom, ako aj s ukončením politik úsporných opatrení. Mala by byť začiatkom novej spoločenskej zmluvy, pričom by sme nemali podľať pokúšaniu vrátiť sa k starému spôsobu fungovania vecí. Naopak, mali by sme ňou signalizovať takú budúcnosť, akú chceme vybudovať. Rečníci zdôraznili, že v procese zblížovania ľudí a členských štátov musíme zabezpečiť uplatňovanie už existujúcich pravidiel a zavedenie ďalších potrebných pravidiel. Pritom sa musíme riadiť zásadami solidarity, rovnosti a udržateľnosti s cieľom zrealizovať výrazné sociálne investície do našej budúcnosti. (prp)



Konferencia skupiny Rozmanitá Európa o riešení vplyvu ochorenia COVID-19 na organizovanú občiansku spoločnosť

Skupina Rozmanitá Európa v EHSV

Skupina Rozmanitá Európa usporiada 12. marca hybridnú konferenciu s názvom *Civil Society Organisations during and after COVID-19: what challenges and what future (Organizácie občianskej spoločnosti počas pandémie COVID-19 a po nej: aké sú výzvy a budúcnosť)*. Toto podujatie bude príležitosťou na uvedenie štúdie EHSV na tému *Reakcia organizácií občianskej spoločnosti na pandémiu COVID-19 a následné reštriktívne opatrenia prijaté v Európe, ako aj na tematické diskusie s rečníkmi na vysokej úrovni a zástupcami občianskej spoločnosti*.

V štúdii, ktorú zadal EHSV na žiadosť skupiny Rozmanitá Európa, sa zdôrazňujú činnosti organizácií občianskej spoločnosti na pomoc miestnym komunitám a zraniteľným skupinám v boji proti pandémii. Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o ich činnostiach sú prezentované prostredníctvom prípadových štúdií.

Autori uplatnili zmiešanú metódu, ktorá kombinuje sekundárny výskum a hlbkový online prieskum. V štúdii sa zdôrazňujú kľúčové témy pre budúcnosť organizácií občianskej spoločnosti, ako je nedostatok stabilných tokov financovania, právnych rámcov a primeraných zdrojov a súborov zručností, čo si bude vyžadovať budúce úvahy a odvážne politické rozhodnutia s cieľom zabezpečiť zachovanie a posilnenie kapacít organizácií občianskej spoločnosti vo fáze obnovy po pandémii COVID-19. Autori štúdie predstavia na konferencii svoje hlavné zistenia a odporúčania.

Následné diskusie s rečníkmi na vysokej úrovni a zástupcami občianskej spoločnosti sa zamerajú na vplyv pandémie na zraniteľné skupiny ľudí, na to, ako organizácie občianskej spoločnosti pomohli týmto zraniteľným skupinám, na iniciatívy organizácií občianskej spoločnosti s cieľom preskúmať, ako zvládali krízu, a na spôsoby, akými prispievajú k obnove a udržateľnosti komunít po pandémii COVID-19.

Viac informácií o podujatí nájdete na tejto stránke: <https://europa.eu/!PG36rF> (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS



Dni občianskej spoločnosti 2021: udržateľná obnova zameraná na budúcnosť európskych občanov

Ako by sa mala Európa udržateľne obnoviť po pandémii ochorenia COVID-19? Ktoré sú hlavné silné stránky, ktoré by EÚ mala využiť, aby zabezpečila jasnú budúcnosť pre svojich občanov? Tieto otázky budú ústredným bodom podujatia Dni občianskej spoločnosti 2021 v EHSV, ktoré sa bude konať online od 1. do 5. marca.

Organizovaná občianska spoločnosť zohrávala počas pandémie kľúčovú úlohu pri zvládaní nespočetných výziev, ktoré predstavuje ochorenie COVID-19, vrátane podpory verejných orgánov, ktoré zápasili s veľkými ťažkosťami.

Tieto praktické skúsenosti môžu byť cenným vkladom do diskusie o obnove a príspevky občianskej spoločnosti prichádzajú včas pred konaním **Konferenciou o budúcnosti Európy**, ktorá sa môže začať v máji, potom ako bola vyriešená pátová situácia v súvislosti s jej vedením.

Podujatie Dni občianskej spoločnosti 2021 v EHSV ponúkne sériu podnetných diskusií s inšpiratívnymi rečníkmi a sústredí sa na tieto kľúčové témy:

- viacúrovňová udržateľná demokracia v Európe,
- sociálne hospodárstvo a podnikanie mladých ľudí zamerané na udržateľnú obnovu,
- úloha vzdelávania a kultúry pri podpore udržateľnej obnovy Európy,
- budúcnosť práce v hospodárstve zameranom na dobré životné podmienky,
- aktivizmus mládeže, systémová zmena a obnova v Európe,
- sociálna zelená dohoda orientovaná na udržateľnú obnovu,
- úloha kľúčových skupín občianskej spoločnosti so zreteľom na vlnu obnovy,
- úloha a hospodársky význam dobrovoľníkov na ceste k obnove a po nej.

Jednotlivci a organizácie, ktoré by sa chceli zúčastniť na konferencii, môžu získať podrobnejšie informácie a zaregistrovať sa [tu](#). (dm)



[EHSV zorganizuje diskusiu v sociálnych médiách o úlohe systémovej zmeny v boji proti zmene klímy](#)

EHSV usporiada 20. marca podujatie v sociálnych médiách, ktoré má mladým expertom, aktivistom a lobistom z celej Európy ponúknuť možnosť spoločne prediskutovať systémovú zmenu v boji proti zmene klímy.

V rámci podujatia EHSV s názvom [Vaša Európa, váš názor \(YEYS\) 2021](#) sa stretne vyše sto študentov z 33 krajín, ktorí sa zapoja do online diskusie o zmene klímy podľa vzoru konferencie zmluvných strán OSN (COP). Diskusiu otvorí podpredseda Európskej komisie **Frans Timmermans** a záverečný príspevok prednesie spolupredseda Skupiny zelených v Európskom parlamente **Ska Keller**.

Podobne ako v prípade COP usporiada EHSV v sobotu 20. marca v dopoludňajších hodinách **súbežnú verejnú diskusiu** pre mladých ľudí s názvom Navrhujeme systémovú zmenu (**Designing Systemic Change**), ktorá bude vysielaná online v sociálnych médiách.

V rámci rôznych panelových diskusií sa bude venovať pozornosť vysvetleniu, čo znamená systémová zmena a ako ju vykonať, a ponúknu sa hmatateľné osobné príklady udržateľných činností, ktoré majú potenciál ju stimulovať. Nášmu publiku sa tým poskytnú cenné nové informácie a najmä príležitosť predstaviť svoje názory a myšlienky.

Okrem diskusií budú mať účastníci možnosť **objaviť systémovú zmenu prostredníctvom umenia**. Online kultúrne podujatie spojené s online diskusiami umožní mladému publiku zažiť systémovú zmenu a jej dôsledky v širšom kontexte. Ak chcete podujatie sledovať, navštívte stránku: [Your Europe, Your Say | Facebook](#)



Kultúra oživa v prvej tohtoročnej debate o umení v EHSV

Európsky hospodársky a sociálny výbor zorganizoval v pondelok 25. januára prvú online debatu o umení, ktorou otvoril virtuálnu výstavu „Hand in Hand“ (Ruka v ruke) výtvarníčky [Marie Reis Rocha](#).

[Rocha](#).

V rozhovore vysielanom naživo si podpredseda EHSV pre komunikáciu **Cillian Lohan** a člen EHSV **Gonçalo Lobo Xavier** podebatovali s portugalskou umelkyňou, ktorá návštevníkov pozvala na „kultúrnu cestu“ a prostredníctvom nádhery vypracovaných ilustrácií nás nabáda zamyslieť sa nad spoločenskými problémami.

Neboli ste pri tom? Rozhovor si môžete pozrieť zo záznamu: [EESC Cultural webinar - Meeting Maria Reis Rocha - YouTube](#)

Virtuálna výstava „Hand in Hand“ vznikla pod záštitou portugalského predsedníctva Rady EÚ a bola prístupná na internete do 15. februára 2021.

Online galériu a viac informácií o prekvapujúcich dielach tejto mladej umelkyne nájdete na: <https://europa.eu/!WX93Qu> (ck)

Redakčná rada

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Do tohto čísla prispeli

Amalia Tsoumani (at)
Chloé Lahousse (cl)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
David Gippini Fournier (dgf)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Magdalena Walczak Jarosz (mwj)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Nicola Accardo (na)
Pablo Ribera Paya (prp)

Celková koordinácia

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knobloch (bk)

Adresa

Európsky hospodársky a sociálny výbor
Budova Jacques Delors, 99 Rue Belliard, 1040
Brusel, Belgicko
Tel.: (+32 2) 5469476
E-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychádza deväťkrát do roka pri príležitosti plenárneho zasadnutia výboru. EHSV info je k dispozícii v 23 jazykoch.
EHSV info nie je oficiálny vestník prác výboru, tieto sú oficiálne uverejňované v Úradnom vestníku Európskej únie a iných publikáciách výboru.
Reprodukcia je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.

02/2021